

Csörsz Rumen István
 Három parafrázis

I.

A zsoltárénekes

Parasztbiblia-lemes, I. A. 10

Máthé Bálint (Kölcse, Szatmár m.), gy. Nagy I.

Sötét eső eredt a gránit fellegekből,
 elmosta a homokot a földről,
 verte a barnává pácolt deszkafalat.
 Látszottak a házak a túlparton,
 a kihunyó mécsek és rogyó falak,
 megcsúsztak a hegyek-völgyek,
 s a városfalon, mi sárszalagként omlott,
 emberáradatot sodort a hullám.

Noé állt a szigeten. Kemény, kerek ujja
 megtapadt sűrű szemöldökén,
 s a pusztulás átázott köpenyén,
 – aztán elindult a bárka felé.

Vizes szárnyaikon jöttek madárpárok,
 szügyig a vízben lovak, lesunyt fejek,
 ebek, rókák úsztak szembe árral,
 fájó szemű hiénák, csapzott tigrisek,
 kettesével a fénylő bogarak,
 s a tengerekből mind előúsztak
 a bárkát kíséreni cetek és halak.
 Pockok, patkányok evickéltek
 a vízzel eláradt csűrökből,
 mögöttük a hullám magvakat hozott.
 S a karom, mely tegnap tombolt, szaggatott,
 elfeledt testvér után kapkodott,
 most húséget vallott, és padlót taposott.

Állt az apa, fiai, asszonya,
 de nem szálltak be még a deszkavilágba.

Aztán ő is megérkezett.
 Hárfáján mint olvadt faggyú, folytak alá az esőcseppek.
 Gázolt a vadak közt szelíden a zsoltárénekes.

Megállt a tárt kapu gőzében,
kinéztek rá a nyugodt szemek.
Szélforgács hullott az égből, arcába vágta a hullámokat.

És felszólt Noé az égbe,
bár hangját maga se hallotta,
s ezer esőcsepp permetezte szét,
de cseppenként fülelt az Úr.

„Halld meg, Uram, készen van a bárka,
hasznos és haszontalan ma itt befészkelte,
összebújtunk, és remegünk, de élünk,
előtted bújva állhatunk.
Testvéreink a hullámokba veszttek,
fáink többet ki nem hajtanak,
átkaink fejünkre szálltak.
Kihalt az ember, te új hetet kezdesz.
Mi kilencen várjuk, hogy bárkánk befogadjon.”

„Nyolcan lehettek. Nyolc lélek odabent.”

„Uram! Itt van ő is: a zsoltárénekes.
Tiéd ő igazán,
percet nem élt még,
míg a többiek a templomot, mint a hab, megtöltötték,
ő énekelt hozzád.
Engedd őt velünk!”

„Nyolcan lehettek, Noé. Ne jajveszékeld!
Haljon enyém nevémmel ajkán,
vagy tegyen, mint eddig is.
Nem fordította hozzám arcukat,
helyettük dalolt.
Hogy miért tette, én sem érthetem.
Buktak – ő bukik.
Veszttek – elvész ma ő is.”

Bárkájuk ajtaja bezárult mögöttük,
fülelt sötétben topogtak tovább.

A zsoltárénekes állt a hullámokban,
majd hangszerét az égre fordította
polip-haját szeméből félretolva:

„Előbb leszek az égben, mint Uram, te!”

Föltetszett a hold.
Selymes hátát az Ararát
belebújtatja a száraz éjbe.

1992. február 17–18.

II.

Psalmus XII

Ad notam: Mely igen jó legyen az egyenesség

Rabságban keserül szívünk tehozzád!
Szóval zártak a ketrecükbe minket,
Nem fordulsz ma felénk, s mi nem találjuk
Arcod színit a konduló magányban.

Mert kik jártak az útjaid porában,
Felszáradtak a harmatos mezőkkel,
Szél-hordozta homok kohók falánál –
Itt hagyátok az elgurult világot.

Hárfánk függönye sem takarja árnyát
Távolról figyelő, merev pofáknak,
Kik nyársán a tűzön leszünk kisütve
Füstös színű, poros szalonna mellé.

Mert szólnak, kiabálnak és kotyognak,
Nem tartó tenyerükre bízva szívünk.
Megjátsszák csak a fényt – az ég sötétlik,
S holdunkat keze pinceszínbe rejti.

Fényes tengelyük elvakít, ha fordul,
Lökvén tompa világuk mérlegére,
Síkos nyáluk a nyelvüket csiszolja,
Mélyen tombol a hagymaízű semmi.

Isten, csöndes igéd feloldhatatlan,
Kertet fénybe fogadsz, fűvet kizöldítsz,
Száz tűzön megerősödik, lecsöppen
Végül földre arany vigasztalásod.

1992. február 13. / 1996. március 28.

III.

Babilon vizeinél
(spirituálé)

A hullámokban loccsanunk
szemünkbe
más közt könnyeket lopunk –
tenéked
éneklünk, dalunk kopog,
borosta
arcunkon zizeg.

A vízparton fed sárga fény
a kékben
Ágyasházból vőlegény
felénk ma
Jöjj, lángoljon bús sörény
oroszlán-
lelkünk homlokán!

Az arcunk mélyén szemfehér,
olajba
Mártott szájszél – honnan ér
mihozzánk
Színvesztett harag? A vér
folyamlik,
elnyel szájatok.

Tavunk tengerré meghízott,
lefogyva
Áll népünk, el nem futott
előled
Nincs semmink, mint csónakot,
eloldnak,
élvén tiéd leszünk.